

בש"פ 989/14 - המבקשת: מדינת ישראל נגד המשיבים: ערן אוחיון, שמואל אוחיון

בבית המשפט העליון

בש"פ 989/14

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיבים: 1. ערן אוחיון
2. שמואל אוחיון

בקשה להארכת מעצר (שישית עבור המשיב 1 ורביעית עבור המשיב 2) לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: י"א באדר א התשע"ד (11.02.14)

בשם המבקשת: עו"ד נורית הרצמן

בשם המשיב 2: עו"ד אורי קינן, עו"ד גיל קרן

החלטה

1. בפני בקשה לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) להורות על הארכת מעצרו (השישית) של המשיב 1 ב-90 ימים נוספים החל מיום 28.2.2014 ועל הארכת מעצרו (הרביעית) של המשיב 2 ב-90 ימים נוספים החל מיום 17.2.2014 או עד למתן פסק דין בת"פ 13277-03-12

עמוד 1

בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המשיבים, שהם אחים, תלוי ועומד כתב אישום המייחס להם עבירות שונות בקשר לפרשה רחבת היקף של סחר בסמים, כמפורט להלן.
3. ביום 7.3.2012 הוגש כתב אישום כנגד המשיב 1 ונאשם נוסף בשם מקסים אזולאי (להלן: מקסים), אשר תוקן בהמשך ביום 22.5.2012. כתב האישום ייחס להם את העבירות הבאות: קשירת קשר לביצוע פשע (לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין)), ייצוא או ייבוא של סם מסוכן (לפי סעיף 13 לפקודת הסמים במסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים)), החזקת סם שלא לצריכה עצמית (לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) לפקודת הסמים). למשיב 1 לבדו יוחסו גם עבירות של זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר (לפי סעיף 418 לחוק העונשין) ועסקה אחרת (לפי סעיף 13 לפקודת הסמים).
4. ביום 23.8.2012 הוגש כתב אישום גם כנגד המשיב 2, שנעצר רק ביום 18.8.2012. כתב אישום זה מייחס לו את העבירות הבאות: קשירת קשר לביצוע פשע (לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין), ייצוא או ייבוא של סם מסוכן (לפי סעיף 13 לפקודת הסמים), החזקת סם שלא לצריכה עצמית (לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) לפקודת הסמים), זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר (לפי סעיף 418 לחוק העונשין), עסקה אחרת (לפי סעיף 13 לפקודת הסמים) ושיבוש הליכי משפט (לפי סעיף 244 לחוק העונשין).
5. בעקבות בקשה שהוגשה על ידי המדינה לאיחוד משפטים של המשיב 1, מקסים והמשיב 2, צורף המשיב 2 לכתב האישום שהוגש נגד השניים האחרים כנאשם 3. המשך הדברים מתייחס לכתב האישום במתכונתו זו.
6. על פי עובדות האישום הראשון, עובר ליום 20.5.2011 קשרו המשיבים, מקסים וסמדר כהן (להלן: סמדר), בעודם בישראל, קשר לייצוא של כ-35,000 כדורי סם מסוג M.D.M.A (להלן: אקסטזי) מאוסטריה לטיוואן. באותו יום שלחו המשיבים ומקסים מאוסטריה לטיוואן, באמצעות אדם אחר מטעמם, חבילה ובה 35,177 כדורי אקסטזי, אשר הוסתרו, בידיעתם ובהסכמתם, בתוך פחיות מזון לחיות (להלן: החבילה). בתקופה שבין מאי לספטמבר 2011, עקבו המשיבים, מקסים וסמדר אחר החבילה, תוך שהם מעדכנים זה את זה בעניינה. ביום 27.5.2011 הגיעה החבילה לטיוואן והועברה לבדיקה במכס. במהלך התקופה שבין מאי-יולי 2011 ניסו המשיבים ומקסים להוציא את החבילה מהמכס. משהדבר לא הסתייע בידם הם פעלו להשבת החבילה לאוסטריה. בתוך כך, עובר לחודש יולי 2011, פנו המשיבים ומקסים לאלי עמר (להלן: עמר), כדי שישע לאוסטריה ביחד עם המשיב 2 לצורך טיפול בהשבת החבילה. משלא הצליחו בכך, נשלח עמר, במהלך חודש ספטמבר 2011, בשנית, לאוסטריה. עובר לנסיעתו, זייף עמר, בהנחיית המשיב 2 ובידיעתו ובהסכמתו של המשיב 1, תעודת זהות על שם "ג'וזף הנסן", על מנת לקבל באמצעותה את החבילה. ביום 26.9.2011 הגיע עמר לסניף הדואר בעיר וינה על-מנת לקבל את החבילה, ובשלב זה נעצר על-ידי משטרת אוסטריה.
7. על פי עובדות האישום השני, ביום 12.6.2011 שוחח המשיב 1 בטלפון, בידיעתו ובהסכמתו של המשיב 2, עם

אדם ששהה בהולנד ודיווח לו אודות מצב החבילה וכן ביקש לרכוש 60,000 כדורי אקסטזי נוספים. לאחר שכן שיח הסכים לבקשה, הוא סיכם עמו כי יעמדו בקשר לצורך הסדרת אופן התשלום.

8. על פי עובדות האישום השלישי, המיוחס למשיב 2 בלבד, מאז פברואר 2012 ידע המשיב 2, כי הוא דרוש לחקירה, בקשר לאירועים המתוארים באישומים הקודמים, אך הוא נמלט מן הדין כדי למנוע קיומו של הליך שיפוטי. עובר ליום 15.8.2012 זייף המשיב 2, בעצמו או באמצעות אחר מטעמו, תעודת זהות על שם "אברהם בן דוד אוחיון", על מנת שיוכל להציג את התעודה המזויפת לצורך הזדהות.

9. להשלמת התמונה יצוין, כי עמר שנעצר על ידי הרשויות באוסטריה, נשפט שם וביום 27.2.2012 הורשע ונידון למאסר. סמדר, בת-זוגו של המשיב 2 בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, הורשעה, על-יסוד הודאתה, במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירות של סיוע ליצוא או יבוא של סם מסוכן ובהחזקת סם שלא לצריכה עצמית ונידונה למאסר וכן חויבה בתשלום קנס (ת"פ 6231-03-12). בהמשך, היא ערערה על גזר הדין לבית משפט זה, ובהסכמת הצדדים תוקן כתב האישום, עונש המאסר שנגזר עליה קוצר ונקבע כי הוא יבוצע על דרך עבודות שירות (ע"פ 1626/13 כהן נ' מדינת ישראל (18.3.2013)).

10. בד בבד עם הגשת כתב האישום הראשון, ביום 8.3.2012, הוגשה בקשה לעצור את המשיב 1 ומקסים עד לתום ההליכים נגדם. בבקשה נטען כי כנגד השניים קיימת תשתית ראייתית לכאורית לביסוס אשמתם בעבירות המיוחסות להם (הקלטות של שיחות טלפון, הודעותיהם של סמדר ועמר, הודעותיהם של פקידי דואר אוסטריים, וכן החבילה עצמה). בנוסף, עמדה המבקשת על עברו הפלילי של המשיב 1, הכולל 3 הרשעות קודמות בעבירות שונות (אלימות, רכוש וסמים), שבגינן הוא אף ריצה עונשי מאסר. המבקשת טענה כי העבירות המיוחסות למשיב 1 ולמקסים מעידות על מסוכנותם ועל כן מבססות עילת מעצר זו לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק המעצרים. בנוסף, נטען כי קמה כנגדם עילת המעצר שעיינה חשש להימלטות מן הדין, מכוח סעיף 21(א)(1)(א) לחוק המעצרים, בהתייחס לכך שהם נעצרו בעודם מנסים להימלט לברזיל.

11. ביום 17.5.2012, לאחר חילופי ייצוג ודחייה של מספר דיונים, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרם של המשיב 1 ומקסים עד תום ההליכים נגדם (מ"ת 13234-03-12, השופט צ' קאפח).

12. משלא הסתיים משפטם של המשיב 1 ומקסים בתום תשעת חודשי מעצר, הגישה המבקשת בקשות להארכת מעצרם לבית משפט זה. ביום 2.12.2012 האריך השופט ח' מלצר את מעצרם בתשעים ימים, לאחר שבאי כוחם הותירו את הבקשה לשיקול בית המשפט (בש"פ 8626/12). ביום 26.2.2013 הארכתי אף אני את מעצרו של המשיב 1 בתשעים ימים נוספים, בהסכמת בא-כוחו באותה עת (בש"פ 1358/13).

13. ביום 23.8.2012, לאחר שנתפס, הוגשה בקשה לעצור גם את המשיב 2 עד לתום ההליכים. המבקשת טענה כי חומרי החקירה, אשר נבחנו בעניינם של המשיב 1 ומקסים, מקימים תשתית ראייתית גם להוכחת אשמתו של המשיב 2 באישומים המיוחסים לו. כמו כן, ציינה המבקשת כי למשיב 2 עבר פלילי הכולל מספר רב של הרשעות קודמות בעבירות אלימות, רכוש וסמים. המבקשת טענה כי העבירות המיוחסות למשיב 2, מעידות על מסוכנותו ומקימות נגדו את עילת המעצר שעיינה מסוכנות לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק המעצרים. בנוסף, נטען כי קמה נגדו גם עילת מעצר מכוח סעיף 21(א)(1)(א) לחוק המעצרים, לנוכח החשש הסביר כי שחרורו לחלופת מעצר יביא להימלטותו

מאימת הדין ולשיבוש מהלכי המשפט, חשש הנלמד מעובדות האישום השלישי המיוחס לו.

14. ביום 20.9.2012 הורה בית המשפט קמא על מעצרו של המשיב 2 עד לתום ההליכים נגדו (מ"ת 87-12, השופט צ' קאפח).

15. בהמשך הוגשו בקשות נוספות להארכת מעצרם של המשיבים לבית משפט זה: ביום 3.6.2013 האריך השופט א' שהם את מעצרם של המשיבים ושל מקסים בתשעים ימים (בש"פ 3343/13). בהחלטתו, עמד השופט א' שהם על מסוכנותם של המשיבים, על החשש הממשי מכך שיימלטו מהדין ועל עברם הפלילי המכביד. ביום 1.9.2013 האריך השופט צ' זילברטל את מעצרם בתשעים ימים (בש"פ 5581/13). עם זאת, הורה השופט צ' זילברטל כי תיבחן חלופת מעצר בעניינם של המשיב 1 ומקסים, נוכח התמשכות ההליך בעניינם, וכי לצורך כך יוכנו תסקירי מבחן. בין לבין הוגשו בקשות לעיון חוזר על ידי שני המשיבים.

16. ביום 5.11.2013 התקבל תסקיר מבחן בעניינו של המשיב 1. בתסקיר נכתב כי קיימת בעניינו רמת מעורבות גבוהה בהתנהגות שולית וכי נראה שסנקציות משפטיות לא מרתיעות אותו. כן נקבע כי אין בחלופות שהוצעו כדי לאיין את מסוכנותו.

17. ביום 28.11.2013 דחה בית המשפט קמא את הטענות לכרסום בראיות (במסגרת הבקשה שהוגשה לעיון החוזר). לאחר קבלת תסקירי המבחן בעניינם, הורה בית משפט קמא כי מקסים ישוחרר לחלופת מעצר בתנאים מגבילים, ואילו המשיב 1 יישאר במעצר עד תום ההליכים.

18. המשיבים עררו על ההחלטה לבית משפט זה. במקביל, הגישה המבקשת בקשה להארכת מעצרם של המשיבים. ביום 24.12.2013 האריך השופט נ' סולברג את מעצרם של המשיבים ב-90 ימים נוספים, בהסכמת באי-כוחם (בש"פ 7672/13). ביום 30.1.2014 דחה השופט י' עמית את הערר שהגישו המשיבים בנושא הכרסום בראיות, בקובעו כי לא חל שינוי משמעותי בתשתית הראייתית בתיק (בש"פ 8216/13).

טענות הצדדים

19. הבקשה שבפני התבססה על התקדמות משפטם של המשיבים, מחד גיסא, ועל עוצמתן של עילות המעצר בעניינם, מאידך גיסא.

20. בכל הנוגע להתקדמות המשפט, מציינת המבקשת כי בחודשים האחרונים העידו מספר רב של עדי תביעה וכי בתאריך 17.2.2014 צפויה להסתיים פרשת התביעה. המבקשת מוסיפה כי בתיק קבועים מועדי הוכחות נוספים במהלך חודש מרץ לצורך שמיעתה של פרשת ההגנה. בדיון שבפני הוסיפה באת-כוח המבקשת כי הציפייה הינה לסיים את שמיעת הראיות בתקופת ההארכה המבוקשת. באת-כוח המבקשת עמדה על מורכבות ההליך העיקרי, בשים לב לכך שמדובר בפרשת סמים חובקת עולם, הכוללת עדים מחו"ל ומצריכה שיתוף פעולה עם משטרת אוסטריה. כמו כן, הוסיפה המבקשת כי נעשו חילופי ייצוג רבים על-ידי המשיבים במהלך מחצית השנה האחרונה. יצוין כי בעת הזו המשיב 1

מייצג את עצמו.

21. בכל הנוגע לעילות המעצר, חוזרת ומתייחסת באת-כוח המבקשת למסוכנות העולה מנסיבות ביצוע המעשים, ובכלל זאת כמות הסם אותו ייצאו וייבאו המשיבים והיותו של הסם, סם מסוכן, כמו גם מעברם הפלילי של המשיבים. בנוסף, טענה המבקשת לגבי המשיב 2 כי לנוכח הימלטותו מן הדין, תוך זיוף תעודת זהות, קיים חשש ממשי שאם ישוחרר לחלופת מעצר הוא יתחמק מהליכי שפיטה.
22. באת-כוח המבקשת טוענת עוד כי אין מקום להזמנת תסקירי מבחן בעניינם של המשיבים. בעניינו של המשיב 1 נערך תסקיר מבחן רק לפני ארבעה חודשים, אשר עמד באופן מפורש על מסוכנותו של המשיב 1 והמליץ שלא לשחררו לחלופת מעצר. באשר למשיב 2 סבורה באת-כוח המבקשת כי נוכח האישום השלישי שלפיו נמלט מהמדינה ביודעו כי הוא מבוקש לחקירה, ונוכח עברו הפלילי העשיר, אין מקום לבחון חלופת מעצר בעניינו. כמו כן, מדגישה באת-כוח המבקשת כי העבירות המיוחסות למשיבים הינן עבירות שניתן לבצען מהבית, תוך שימוש בטלפונים ובמחשבים.
23. שני המשיבים טוענים כי יש מקום לשחררם לחלופת מעצר, בשים לב להתמשכות מעצרים.
24. המשיב 1, המייצג את עצמו, טען כי ההליך העיקרי מתעכב זה זמן ממושך נוכח התנהלות הפרקליטות. בתוך כך ציין המשיב 1 כי אך לאחרונה ביקשה המדינה להוסיף ארבעה עדים מטעמה. המשיב 1 הוסיף כי לא ניתן לזקוף לחובתו את העיכוב בהליך העיקרי, שכן הפסקת ייצוג נעשתה לפני למעלה משמונה חודשים. המשיב 1 ציין עוד כי במסגרת בחינת חלופת המעצר בעניינו הוא הציג חמישה אנשים הראויים לשמש כמפקחים וכי הוא מוכן למשכן נכסים הרשומים על שמו, ואף מסכים באופן עקרוני לכל תנאי שיילוה לשחררו לחלופת מעצר.
25. אף בעניינו של המשיב 2 טען בא-כוחו כי ההליך העיקרי התעכב בשל הקושי להעיד עדים מחו"ל וכן לאור התנהלות הפרקליטות. בנוסף, טען בא-כוחו של המשיב 2 כי ההימנעות מהזמנת תסקיר מבחן בעניינו מהווה הפליה בין נאשמים. בהתייחס לאישום השלישי שבו מיוחסת למרשו התחמקות מן הדין, הוא טען כי עניין זה שנוי במחלוקת וייבחן במסגרת ההליך העיקרי.
26. בתגובתה הסבירה באת-כוח המשיבה כי הצורך בהוספת מספר עדים קשורה בקשיים שהתעוררו באשר להוכחת ראיות שנאספו באמצעות משטרת אוסטרליה, ובשים לב להבדלים בין שיטות המשפט בכל הנוגע לדיני הראיות ולסדרי הדין.

דיון והכרעה

27. כפי שקבע בית משפט זה פעמים רבות, ההכרעה בבקשה להארכת מעצר מעבר לתקופה של תשעה חודשים מחייבת לאזן בין זכותו של הנאשם, שחזקת החפות עומדת לו, לחירות לבין האינטרס בהבטחת שלום הציבור וביטחון ובשמירה על תקינות ההליך השיפוטי. נקודת האיזון משתנה ככל שמתארך ההליך השיפוטי, אך נבחנת בשים לב לחומרת העבירות המיוחסות לנאשם, לעברו הפלילי ולרמת המסוכנות הנשקפת ממנו (ראו למשל: פ"פ 2845/13

מדינת ישראל נ' בראנס (21.5.2013); בש"פ 5870/13 מדינת ישראל נ' מזאריב, בפסקה 9 (3.9.2013) (להלן: עניין מזאריב)).

28. במקרה דנן, יש לתת משקל לכך שבעניינו של המשיב 1 זוהי בקשה להארכת מעצר שישית ובעניינו של המשיב 2 בקשה להארכת מעצר רביעית. אולם, מנגד יש לשקול את כלל הנסיבות האחרות. בראש ובראשונה, יש להזכיר את המסוכנות הטבועה בעבירות של ייצוא וייבוא סמים, במיוחד כשמדובר בהיקף ניכר ובסוג סם מסוכן במיוחד, כבעניינו, משליכה על המדיניות הנוהגת בכל הנוגע לשחרור לחלופת מעצר בהקשר להן (ראו למשל: עניין מזאריב, בפסקה 10).

29. בעניינו של המשיב 1 נערך תסקיר מבחן לפני כארבעה חודשים. אכן, כפי שטען המשיב 1, הוא הציע לבחינתו של שירות המבחן 5 מפקחים שונים. אולם, שירות המבחן קבע כי המפקחים שנבחנו לא מסוגלים לצמצם את רמת הסיכון להישנות התנהגות עבריינית מצידו של המשיב 1. שירות המבחן אף הדגיש בתסקירו כי המשיב 1 ביצע את העבירות המיוחסות לו כשברקע הדברים נמצאת הרשעה קודמת מאותו סוג בגינה ריצה מאסר, וכל זאת בעת שתלוי ועומד נגדו מאסר על תנאי, ויש בכך כדי ללמד כי סנקציות משפטיות אינן מרתיעות אותו. ההמלצה ניתנה זה מקרוב, ולכן לפי שעה אין הצדקה להזמין תסקיר מבחן נוסף בעניינו. יצוין כי המשיב 1 העלה טענות נוספות כנגד התנהלותה של התביעה בעניינו שמקומן - ככל שיבחר להעלותן - בהליך העיקרי, ועל כן אין צורך לפרטן כאן.

30. בעניינו של המשיב 2, אכן לא נערך תסקיר מבחן. עם זאת, אני סבורה שנוכח העבירות המיוחסות למשיב 2 במסגרת האישום השלישי, אין מקום לבחינת חלופת מעצר בעניינו, בוודאי שלא בשלב הזה. אכן, המשיב 2 לא הורשע בעבירות אלה, אך ניתן להתבסס על התשתית הראייתית הלכאורית בכל הנוגע להן. זאת ועוד, עברו הפלילי של המשיב 2 הוא מכביד ביותר, וכולל עבירות רבות מאד של אלימות, סמים, גניבה, התפרצות, איומים והפרות של הוראה חוקית.

31. ועם כל זאת, לא ניתן לסיים את הדיון מבלי להתייחס לקצב התקדמותו של ההליך העיקרי. לצד ההבנה לקושי לנהל הליך מורכב וחובק עולם, יש לעשות כל מאמץ להאצת קצב התקדמותו של ההליך העיקרי. באת-כוח המבקשת התייחסה באופן אופטימי למועדים הדרושים להשלמת ההליך, וחזקה על התביעה שאכן תפעל בדרך זו.

32. לנוכח כל האמור לעיל, אני מורה על הארכת מעצרו של המשיבים ב- 90 יום נוספים, לגבי המשיב 1 החל מיום 28.2.2014 ולגבי המשיב 2 החל מיום 17.2.2014, או עד למתן פסק דין בתפ"ח 13277-03-12 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

ניתנה היום, ט"ז באדר א' התשע"ד (16.2.2014).

ש ו פ ט ת